

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
Nr-ul Telefonului 357.

INSERȚII
se primesc după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la preț 5 dinineata

3 Lei ex.

Pentru funcționari

Arad, 5 Mai

caracterizat opera partidului liberal
la cei patru ani de guvernare.

Nimeni nu tăgăduiește că funcționarii statului constituiesc categoria cea mai demnă de soli ituale, intrând situația lor materială mai precară decât a tuturor celorlalte categorii de cetățeni. Față de o atare situație, amestecul funcționarilor statului în luările politice, în parte, explicabil. Dacă însă au obligația și chiar datoria de a exercita dreptul cetățenesc în urnelor, sunt, fiinduși totuși, prin situația lor, să stea departe de politica militantă și de ingeranțele electorale.

Tratatul germano-rus în discuția Dietei germane

Varșovia. — Examinând natura politică a pactului germano-sovietic, de statul Sironski cune întrebarea în ziarul „Warszawianka”, că ce su voit Anglia și Germania, urmând a eiași cale spre Locarno? Punctul de plecare al Angliei a fost proiectul al lui Chamberlain pentru un tratat unilaterala anglo-belgian. Ideea unui atare pact a fost în curând urmată de ideea unui pact de garanție bilaterală cu Germania. Proiectul tratatului bilateral, înaintat de Lord d'Abernon și susținut de Churchill și Bickerhead, era bazat pe convingerea că participarea Germaniei la un acord occidental și intrarea sa în Societatea Națiilor, o va separa de Rusia, adică va zola Rusia de Europa. Ideea disjungeții Rusiei de Germania a fost deci baza pactului occidental. În ce privește motivele care au căluzit Germania în participarea sa la pactul occidental, acestea erau cu totul diferite. Garantând pentru a doua oară siguranța frontierelor occidentale, Germania voia să introducă o sferă de jurisdicție asupra întregii frontiere occidentale și orientale. Germania nu a avut nici o idee să s'abrase raporturile sale cu Rusia, tinzând numai să și asigure mână liberă în orient. Prin acordul său cu sovietele, Germania caută să elimine toate posibilitățile unei ingerințe a Societății Națiilor, în sferele orientale.

Estonia și Letonia sunt pe cale de a face un singur Stat

Varșovia. — Face mare valvă declarația d-lui Abatos, ministru de externe al Letoniei, asupra convorbirilor începute la Rival cu ministrul de externe al Estoniei pentru constituirea unei delegații estono-letone permanente. Scopul delegației e de a căuta să unifice politica externă, interzic economică și finanțară a celor două țări. După Abatos, această delegație, la care vor fi prezentate Camerele și guvernele va putea deveni un fel de înaltă Cameră a celor două State. Mai târziu ar putea să intre și alte state baltice.

Bu-sa din Moscova a fost închisă

Constantinopol. — Bursa din Moscova a fost închisă din motive care nu se cunosc până în prezent. Faptul acesta a determinat pe conducătorii bursii din Berlin să dispună ca rubla rusă să nu mai coteze oficial pe piața Germaniei, hotărâre, care a produs mare enervare la Moscova.

Un decret-lege drastic al lui Pangalos

Salonic. — Guvernul elen va publica în curând un decret-lege în baza căruia toate persoanele implicate în turburări, vor fi sumar judecate și executate prin împușcare.

O convenție între Ungaria și Jugoslavia

Budapesta. — Ungaria și Jugoslavia au încheiat un pact pentru schimbul reciproc de deținuți politici. În virtutea acestui pact vor fi schimbați deținuții cari au comis crime politice în favoarea Ungariei sau Jugoslaviei și cari au fost arestați sau condamnați de autoritățile ungare sau jugoslave până la 30 Aprilie 1926. Lista deținuților va fi prezentată de ambele guverne până la 15 Mai.

Radiofonia în străinătate și la noi

Arad, 5 Mai

Dacă răsoim puțin prin istorie, vedem, că comunicația a fost întotdeauna în strânsă legătură cu cultura. Pentru că s'a dezvoltat civilizația primară în Grecia, apoi în Spania, Italia, Olanda mai târziu în Anglia, Franța etc. Este ușor de răspuns: fiindcă au avut drumuri de comunicații pe apă, deci au fost în contact cu toată lumea. Popoarele mari de pe uscat au început a se civiliza, numai după ce și-au făcut apariția: trenul, poșta, telegraful, zărele, etc. Să ne gândim puțin la apariția tipografiei, a vaporului, telegrafului, telefonului, automobilului, avionului și cum au transformat toate aceste lumea. Dacă ne gândim ce servicii ne-a adus până aici telegrafia fără fir, ne putem ușor da seama ce înseamnă telefonul fără fir.

Cine s'a gândit, că va exista posibilitatea pentru personalul unui vapor care se află în pericol în largul mării, să strige după ajutor? Și că la acest strigăt vor alerga din toate părțile toate vasele aflate prin apropiere, spre a salva pe camarazii lor. De câteori nu am zămbit la citirea romanelor lui Jules Verne? Iar astăzi am ajuns de a vedea realizate toate cele scrise de el, ce ni se păreau lucruri imposibile și absurde. Înseamnă că telegrafia fără fir numai trebuie explicată, toată lumea civilizată are cunoștință de ea.

Cu telefonul fără fir, sau cu Radio însă nu stăm așa, fiindcă ne cunoscută numai de abea trei ani. La noi, în unele părți ale țării, este cunoscută numai din ziare și reviste. În străinătate a ajuns un sport, ca fotografiatul sau altceva.

Înaintea omului modern Radio nu mai este un mijloc de sport, ci este un mijloc important de comunicație, care leagă locuința noastră cu toată lumea civilizată. Aproape pe oameni usit de alți, în propagarea culturii și în mijloc mult mai însemnat și eficace chiar ca cinematograful. Efectul este mult mai direct. Precum cinematograful aduce în comuna cea mai mică, toate orașele, locurile din străinătate, viața zgomotoasă dela oraș etc., lucruri pe cari locuitorul comunei nu le-ar putea vedea niciodată în viața sa, chiar așa aduce Radio și în cea mai izolată de acasă din camera sa, operele artei muzicale, orchestre filarmice, reprezentanții de opere etc. Poate asculta conferințe de mare folos, poate lua cunoștință de toate știrile politice în fiecare zi. Iși poate face comunicație cu toate orașele lumii și din departare va putea auzi limbile străine ale țărilor respective.

Orice mijloc de comunicație apropie oamenii între ei. Lumea va deveni tot mai mică. Radio este mijlocul cel mai bun pentru dezvoltarea și păstrarea solidarității omenești. Fără aceasta nu există cultură și dezvoltare morală. Dela Radio ne așteptăm să intrăsească toate popoarele lumii.

S'a votat și la noi o lege de Radio, care se departe nu este atât de liberală ca legile din

străinătate. S'a interzis instalarea aparatelor de recepție într-o zonă de 30 km. dela frontieră. Chiar dacă am întreba pe domni cari au interzis acest lucru, nu ar ști motiva acest fapt. Toate celelalte țări or fi având și ele frontiere, însă nu știu ce este zona de 30 km. Ne întrebăm, există în Radio frontiere și depărțări?

De ce nu crește la noi numărul amatorilor? Din cauza formalităților ce trebuiesc îndeplinite pentru a putea primi o autorizație. Trebuie omul să se perinde pela Tânda-Mânda săptămâni întregi și cetățeanul amator de Radio e nevoit a renunța, s'au dacă este amator adevărat își instalează postul clandestin. Ne întrebăm cine pierde? Nu statul?

În Anglia sunt 1.900.000 de amatori, în Germania 950.000, în Franța 750.000, în Italia 450.000, în Jugoslavia 43.000, iar la noi, să nu vă speriați: 750 amatori.

Toate țările au mai multe posturi de transmițere, chiar și Belgradul, Praga, Budapesta etc. Iar noi ce avem? Nimic. Nu s'a constituit încă nici Societatea de Difuziune. Va trece mult timp până ce vom putea auzi din eter: „Aici București pe undă...” Oare de ce atâta nepăsare?

Statul ar avea încasări frumoase. Inchipuiți-vă ce ar însemna dacă am avea vre'o 500.000 de abonați, plătind fiecare câte 400 lei, anual ca taxă de abonament statului? Câți artiști români cari se pierd astăzi prin țară fără angajamente ar putea trăi prin angajarea lor la postul de transmițere. S'au doar nu avem muzică frumoasă? Aceasta nu poate fi un motiv, fiindcă dacă nu ar fi frumoasă, nu am auzi din Germania transmise prin Radio doinele noastre! Și apoi propaganda de cultură... în lege se vorbește mult de aceasta propagandă. Când va veni?

Mii și mii de întrebări, la cari nu poate răspunde nimeni, fiind toți ocupați cu alte treburi, mai rentabile. Speranța amatorilor este în cele două reviste de Radio românești, care apar în București, una „Radio Român” și a doua „Radiofonia.” Sperăm însă, că nu va rămâne conducerea mult timp în pasivitate, fiindcă ar fi cam mare rusine pentru noi, deoarece toate țările pe cari le credem inferioare nouă în cultură, ne-au luat înainte. P. S.

—OO—

Scrisori din Jugoslavia

De ce a fost exclus Iovanovici din partid. — Guvernul Uzunov ci un guvern de tranziție. — Formarea unui nou guvern Pasici. — Un mare expozeu al fostului prim-ministru Pasici. —

Belgrad. — După pregătiri îndelungate a fost în sfârșit convocat la o consfătuire a clubul partidului radical la care au luat parte toți deputații și miniștrii partidului precum și del gați din partea organizațiilor din întreaga țară. De data asta clubul nu s'a întrunit în scop de a se discuta asupra situației politice ci pentru a lua o hotărâre în privința conflictului dintre șefii Nikola Pasici și Liuba Iovanovici.

Conflictul dintre acești doi oameni de stat a fost pentru opinia publică jugoslavă un lucru scoborât. Evenimentele din partidul radical au provocat în masă la largi o foarte mare interes, care a ajuns într-o așa măsură înât toate celelalte chestiuni politice au fost pentru un timp amânate.

Într-o sesiune din ziua de Duminică, 25 Aprilie, a clubului radical era clar că Pasici va avea majoritatea de partea sa și nimeni nu putea spune dacă această majoritate va slăbi în timpul dezbaterilor furtivoase. Fostul prim-ministru Pasici imediat după deschiderea sedinței, a făcut un mare expozeu care a durat 3 ore. El a expus în mod fundamental situația politică internă, ocupând, dupăcum face de obicei la toate ocaziunile importante, prin a arăta starea de lucruri înainte de război.

Asupra situației politice actuale fostul prim-ministru Pasici a făcut câteva importante declarații. În primul rând, vorbind despre purtarea radiștiilor în ultimul timp, a arătat că partidul agrarien croat a intrat în

în l. gere cu opoziția și din aceasta cauză a provocat criza de guvern. Pasici a numit guvernul Uzunovici guvern de tranziție și a adăugat că Uzunovici va fi înlocuit printr-o persoană mai puternică, aceasta dupăcum o vor permite împrejurările. Nu poate fi nici o îndoaială că fostul prim-ministru s'a gândit să revie în timpul cel mai apropiat la putere. În cuvântarea sa șefii radicalilor a recunoscut că în partid domnesc mai multe curente: o parte dintre radicali cere un compromis în favoarea radiștiilor, unii sunt pentru un guvern de concentrare și concurență cu opoziția, o altă parte cere pur și simplu schimbarea programului. La realizarea viziunii naționale, jugoslavii au ajuns numai prin jefte colosale. Austro Ungaria a fost nimicită. Acum a venit timpul luprel pentru organizarea statului, în care s'au înfăntat centraliștii și federaliștii. După părerea lui Pasici partidul radical trebuie să rămâie neclintit la punctul de vedere al unității și centralizării și trebuie să lupte contra d-firitelor carente federaliste și autonomiste.

A doua parte a cuvântării lui Pasici este îndreptată contra lui Liuba Iovanovici conținând o acuzare contra acestuia din urmă. Pasici învinuiește pe Iovanovici de următoarele fapte:

1. Concurența cu opoziția, îndreptată contra radicalilor. Intrarea lui Liuba Iovanovici de a f.r.na în anul 1924 o coaliție din blocul opoziției.
2. Iovanovici nu s'a purtat loial față de

VOILETON

Nică al lui Tudorache Megieșu

Răposatul Tudorache Megieșu fusese unul dintre cei mai înstăriți săteni din localitate: cea lui era de piatră, acoperită cu o-neg și cu fuste mari luminoase, băutura li forțata de oatenți și o vâcută grașă și lăptosă munga în coșar. Co-o, pe corma deslului, trei vagoase de vir, aurindu și, supt soare, rodul bogat, ale lui erau, iar trezeci de pogoane din pământul cel mai gras, unde se făceau cele mai bune bucate din tot hotarul comunei, li umpleau în fiecare an deaburului. Și toată starea aceasta o posesise Tudorache Megieșu cu truda bis-felor lui, că om harnic și chivernisat ca el, nu se mai afla zece sate împrejur. Târziu, Marin Megieșu, poreclit Căpâna, după nasu-l ca o căpșun, fusese om nevoias și risipie pe dăntură și ce brumă putuse agonisi. Și când, într-o dimineață plioasă de toamnă, Marin Megieșu fu găsit mort într'un șanț, din de sânge și de noroiu și puțind a răchis ca o bute, cei doi feciori rămasi după dânsul, Tudorache și un frate mai mare, Marin, nu avură ce împărți după mort. Tudorache se puse și mai aprig pe muncă, — vrednic fusese el totdeauna, nu trăitor ca frate-său Marin, — se înură cu o fată pe cât de mândră, pe atât de hărăică, dar tot ea el de stracă și după vre-o patru ani avea casa lui, un pogan de vie și zece de arătură, și doi copii, rume-i și curăți ca laptele. Copiii li murică amândoi într-o vară băntuică de tifor. Tudorache Megieșu li plăne o bucată

de vreme, că iubia ea pe ochii din cap, dar pe urmă se supuse sorții: Un an după moartea tatălui doi, avu un băiat, pe Nică, și acesta își începu viața omorând pe muncă. Ea mură născându-l pe el. Pe Smărăndița, nevastă sa. Tudorache o iubea cu patimă. Și când o văzu întinsă pe năsalie, între luminări dormind somnol depe urmă, a crezut că o să înnebunească. Dar omul e om, și Tudorache Megieșu n'a înnebunit. Toată dragostea ce o avea pentru Smărăndița se revărsă asupra lui Nică, un peșeză de copil, leit măcășu. Ca să uite, muncia din zori până în sefințit, cu un rob.

— „Că de ce nu te mai învori, măi Tudorache, li zicesu oamenii: Tăcăr ești, bogat ești, voinic ești...”

— „Că eu pe Smărăndița am i-bit-o răspundea Tudorache. Acum, dacă n'am avut parte de ea, cu altă muiere nu mă mai leg.”

O manii clătinau din cap. Tudorache își vedea de treabă. Deși era tânăr, era om hotărât. Și, când epuase odată: „Eu măică vitreă lui Nică nu-i dau”, era surs. Oamenii sopțiau totuși, între două înghituri de rachiu, la cărma lui Liuba Șașiu, sau între două lovituri de apă, pe câmp, că o umbră se strecoară în fiecare seară în tinda Mariei, văduva lui Vlad Logofățul, femeie de vre-o trez ci re ani, plină la trup și a bă li față ca o cocoadă și că umbră a ei

e Tudorache Megieșu. Șoptiau oamenii, numai pământul o astupă, vorba zicalei.

Tudorache Megieșu nu se bucură mult de belșugul adus de munca lui. Într-o vară, cinci ani dela moartea Smărăndiței, muri și el, cești întâi lui copii, de tifos. Și Marin Megieșu, frate său, care rămăsese tot în bordei de băme și muncia tot cu ziua, li pământ strein cu Glafira nevastă sa și cei patru copii al lui, năpâdiră ca lăcustele peste avul răposatului: se mutară în casa lui Tudorache, ceceară grăul sâmbot de Tudorache și detersă lama în cotețul lui, piin de găni și de găste.

Când, la amurgul roșu al unei zile călduroase de Iulie, Tudorache închise ochii pentru totdeauna. Nică a crezut că tată-său doarme. Și, cum lăseră, a scos o bucată de pâine dintr'o lădiță, a lăst de pe vatră un bid cu lepte și a început să mănânce liniștit, privind la fața albă nemisată a lui Tudorache. Închise apoi ușa dela tindă, trase zăvorul și se eni pe la vizi lungă tată său, la locul lui de lângă parțe. Li sărută pe obraz, încetșor „ca să nu li deștepte” și adormi, cu mâna în mână mortului, zămbind, ca la fiecare seară.

Când se deșteptă, soarele nu răsărise încă. De abia atunci cerul începu să se rumenească, li răsărit. Ca în fiecare dimineață, Nică vruse să dea binețe și să sărute mâna tătăe său. Dar, văzându-l nemisat și cu ochii închiși, gândi că doarme și se bucură că, după atâtea nopți de nesomn, poate li sfârșit să se odihnească. Sări bișior de pe lăviță, tras;

Mal etin și mal bine vopsește și curăță
„FIX” întreprindere pentru vopsirea și curățirea chimică
 Uzine: Str. Gheorghe Ionescu Nr. 5 (f. Rărolyi-n.)
Locuri aduătoare:
 Meszarik prăvălie de măruntșuri Reg. Ferdinand No. 39.
 S. Fisch prăvălie de măruntșuri Banatului No. 5.
 Surorile Kiss prăvălie de măruntșuri Str. Eminescu No. 3.
 Meisl, croitor Str. Eminescu No. 28. (2396/1)

Cafeneaua „METROPOL”
 deschisă zilnic până la ora 3 dimineața!
 (2057/B)

Jurnale de modă de primăvară cele mai noul.
 note muzicale noi și anticvarice. Viori noi și vechi, precum și accesoriile lor. Revizite de birouri. Hârtie pt. scrisori și impachetat, penite, blocuri pt. cassă, hârtie crep, servetele, cărți române, germane, franceze și engleze.
Biblioteca de împrumut cu cărți române și străine.
 Telefon Nr. 385. Telefon No. 385.
IZIDOR KERPEL
 Bulev. Regina Maria 12. (2427/a)

Pește proaspăt, sărat angro și în detal la
Iosif Luftwak, Arad, Calea Banatului (f. Asztalos Sándor-utca) No. 4.

KNAPP
 vopsește și curăță haine. Atelierni în Arad, Strada Episcopul Bada No. 10.
 Loc pentru adunarea hainelor în Arad, Strada Brătianu No. 11. În edificiul Băncii Agrare Timișeana. 000 (2360)

BICICLETE
 se vând pe rate, pe prețuri convenabile. Piese de biciclete înmagazinate. Reparații se execută etfin.

DANIEL KOCH Arad, Strada Eminescu 2. 2653/1
 La farmacia Rényi mai umblă fetele. Deci a trecut luna Martie. Numai crema Venus te face frumoasă. Pentru că luna Martie, trecută. Nu-ți mai redă frumuseța ceruță.
 Farmacia **RENYI** Arad, Bulev. Reg. Maria, vis-a-vis de Prefectura județului. (2705)

LICHTWITZ
 LIQUEURS (2385)

Răspândiți „Tribuna Nouă!”

Blănuri, cu cea mai mare responsabilitate păstrăm pt. vară

Primum transformarea și repararea blănurilor.

Francisc Engelhardt, blănar
 Arad, Strada Eminescu (fost Deák Ferenc-utca) No. 1.
 2784

„Cinema Malul Mureșului.”
 De azi începând va rula frumosul film
„Din ordinul Pompadur”
 cu Lya Mara în rolul principal.
 Inceputul la orele 9 seara precis.

Mica publicitate

Functionar, perfect în română maghiară, traducător, dactilograf, caută post eventual birou advocațional. Adresa la Administrația ziarului după masă.

Nr. G. 1479/2—1926. (2823)
Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorei mixtă Arad, No. de mai sus, 1 masă, 1 macaz de pat, 2 stelaj, 2 scaune cu spate și alte obiecte prețuite în suma de Lei 550 cuprinse în favorul lui Iosif S. Friedmann contra următorului pentru suma de Lei 673 capital, interese de 12% dela 1 Iulie 1925, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Ivrian Nr. 21, în ziua de 6 Maiu 1926 la orele 5 d. m. — conf. art. de lege LX § ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale.
 Arad, la 20 Aprilie 1926.
 Șef-portarel: INDISCRIBIL.

Reclama e sufletul comerțului

„ASTRA”
 Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare
 S. A. Arad
 Direcțiunea Generală:
 București Str. Lascăr Catargiu 11.
 Uzine: Arad.
 Adresa telegrafică: Vagonastra București Vagonastra Arad.
 Scrisori București: Căsuța postală 136.
 Arad: Calea Aurel Vlaicu.

Orice fel de vagoane de persoane, de marfă și de lux, vagoane cisterne (de spirit, petrol și benzină). — Vehicule industriale, forestiere și agricole. — Construcțiuni de fier, stâlpi nituiți. — Piese de mașini forjate. — Zdrobitoară de cânepă. — Poduri de fer. Piese de fontă și de metal — Cazane de aburi, rezervoare (pentru apă, spirit, petrol și benzină) de orice formă și mărime. — Piese de rezervă pentru vagoane normale și vagoane cisterne. (1629)

Oferte și devize la cerere.

șeful partidului, care fapt este dovedit prin cunoscuta scrisoare a lui Iovanovici către alegătorii dalmatieni, scrisoare în care acesta cere ca Pasici să fie înlăturat din guvern și din viața politică.

3. Liuba Iovanovici în alinațul „Kray Slovanu” a scris cunoscutul articol în privința evenimentelor ce au precedat atentatului dela Sarajevo în care arată că Pasici știa despre pregătirile atentatului contra arhiducelui Franz Ferdinand.

4. Iovanovici a trădat principiile partidului și a cochetat cu federaliștii.

Șeful radicalilor și a încheiat cuvântarea sa prin a declara că Liuba Iovanovici nu poate rămâne în partidul radical și nu poate fi deputat radical în Parlament.

Liuba Iovanovici în cuvântarea sa regretă faptul că după 40 de ani de muncă în partidul radical se adu e chestiunea excluderii sale. El a lucrat mult pentru dezvoltarea acestui partid și pentru aceasta nu trebuie să fie răspătit prin izgonire. El a declarat încă că are dreptul să critice activitatea guvernului și să scrie alegătorilor săi tot ce-i dictează conștiința și datoria. Reconoaște meritele lui Pasici, păstrează pentru el mult respect dar crede că și Pasici ar trebui să procedeze mai moderat în acțiunea sa.

Ambele părți au rămas la punctul lor de vedere. Incercările anor deputați de a se ajunge la o împăciuire au fost zadarnice. Pentru împăciuire a fost și prim ministrul Uzunovici a cărui atitudine a surprins în deajuns. Prim-ministrul Uzunovici a declarat că cel mai nimerit lucru este o înțelegere ca astfel partidul radical să nu fie srunctat în lupte zadarnice. În timpul suspendării sedinței s'a făcut deasemenea multe încercări și demersuri ca Liuba Iovanovici să nu fie exclus din partid.

Deoarece Pasici a strânut în revendicările sale și a avut o majoritate hotărâtoare, excluderea lui Liuba Iovanovici din partidul radical a devenit fapt. Această hotărâre a surorilor opinia publică, deoarece era incredințată și mai ales după dispoziția împăciuitoare din clubul radical că conflictul va fi lichidat prietun compromis și că Liuba Iovanovici va rămâne în partid și aceasta și în cazul când ar fi nevoit să recunțe la pozițiunea sa disaințe.

Măsuri împotriva scăderii leului

BUCUREȘTI. — Conform ziarului „Argus”, guvernul este îngrijorat din cauza prăbușirii leului, care este, conform convingerei guvernului, numai rezultatul speculei. Spre a preveni o prăbușire și mai departe, guvernul va introduce măsuri energice. Intre măsurile proiectate figurează și monopolizarea operațiunilor cu diferitele devize străine. Din acest scop guvernul va înființa lângă Banca Națională un oficiu central de devize, care va exercita cea mai severă controlă asupra operațiunilor valutare. Guvernul a mai hotărât aplicarea măsurilor draconice împotriva speculanților cu devizele. Comisia specială economică a țării va ține astăzi o ședință extraordinară, iar hotărârile acestei comisii vor fi a duse imediat la cunoștința consiliului de miniștri, ce se va întruni astăzi.

Consiliile generale din Franța exprimă încredere în guvern

Paris. — Consiliile generale s'au întrunit în toate departamentele. Majoritatea consiliilor au votat rezoluțiuni exprimând încrederea în guvern pentru a continua politica de refacere financiară, și făcând un călduros apel în favoarea subscripțiilor voluntare.

zăvorat și deschise ușa. În tînd îl întămpinară, cotcodăciad, gămile ce umpluseră odaia și nu se prea speriau de omulețul de cinci ani, care le fugăria. Se așeză apoi pe un scăunel la căpătâiul lui tată-său, așteptând să se deștepte ca să-i dea, ca în fiecare dimineață de când era bolnav, doctoria prescripșă de medicul pe plasă. Pe scăunelul lui, Ni-ă adormi iar.

Un zgomot de poartă trântită îl deșteptă. Soarele era pe la nemişalul cel mic. Ogradă era scîldată în soare, gămile cotcodăciad infometate, din cocină porcii grohăiau nerăbdători, așteptând să li se dea drumul. Nică sări la fereastră. Moș Stan, vecinul din dreapta, închidea poarta după el și pășia către casă. Nică-i ieși înainte:

— „Bună dimineața, bade Stane.

— „Mulțumim, bădișă. Cum o mai duce tată-tău?”

— „Iacă doarme”, răspuse Nică.

Când intră în odăie, pe Stan îl izbi mirosul greu, de trup mort din lăuntru. Albeața feței lui Tudorache îl sperie. Il pipăi: era rece. Il luă de mână, îl zguduî uşurel: nu mișcă. Stan pricepu că Tudorache murise.

— „Să ieșim afară, măi Nică, zise el. Bietul Tudorache e mort!”

La început Nică nu înțelese ce voia să spună badea Stan. Auzise el vorbindu se de moarte, de oameni morți, dar cel cinci ani ai lui nu putaseră să priceapă, și cuvintele acestea aveau pentru el un înțeles nec de

Revizuirea biletelor de liberă petrecere ale supușilor streini

Ministerul Muncii, de acord cu Ministerul de Interne, a hotărât ca în cursul lunii Iunie să se facă revizuirea generală a biletelor de liberă petrecere.

În acest scop, toți supușii străini cari li câștigă existența la țară fie ca salariați fie ca patroni, sau sub orice altă formă și orice profesiune vor fi vînd indiferent de data când le expiră termenul de liberă petrecere, vor depune biletul de liberă petrecere și pașapoartele lor cel mai tîrziu până în ziua de 25 Maiu cor.

La serviciile de siguranță din capitala județului, pentru supușii străini din județele Dolj, Buzău, Vlasca, Brăila, Constanța, Doroșor, Caliacra, Covurlui, Iasi, Prahova, Cetate-Albă, Băiți, Soroca, Hotiu, Lăpușna, Cernăuți, C.-Luug. (Bacovina), Rădăuți, Brașov, Ciuc, Cluj, Bihor, Alba, Mureș, Maramureș, Someș, Târnava-Mare, Sibiu, Hunedoara, Arad, Severin, Timiș-Torontal.

Actele arătate mai sus vor fi prezentate împreună cu o cerere pentru autorizarea rămănerii în țară.

Pentru supușii străini salariați, cererile vor fi făcute de patronii și în ele se va arăta deslușit serviciul ce îndeplinește fiecare salariat strein și profesiunea lui.

Salariații, cari în momentul revizuirii vor fi angajați, vor prezenta biletul lor, organelor de siguranță arătate, cu petiție arătând profesiunea lor.

Supuși streini cari își exercită profesiunea pe cont propriu, vor depune biletul lor, tate cu o cerere, în care vor arăta ocupațiunea sau întreprinderii ce au.

Pentru supușii streini cari au biletul de liberă petrecere din diferite țări se va arăta în cerere: numele și locul lor, data nașterii, supușenia, profesia, localitatea unde se găseac, soția și copiii (numele și vârsta acestora).

Comisiunile de revizuire vor prezenta general supușilor streini, biletul de liberă petrecere până la 1 Iunie 1927.

După revizuire, biletul de liberă petrecere vor fi restituite titularilor prin de siguranță, poliție sau administrația plasă în raza cărora ei domiciliază.

Supușii străini cari nu se vor la revizuire vor putea rămâne în țară la expirarea termenilor indicate în biletul de liberă petrecere.

La expirarea acestor termene, vor mai obține prelungire sub motiv.

Un nou scandal la Budapesta

— Chestiunea averilor lui Zadravecz. — Călugărul furnizează documente compromițătoare. —

Budapesta. (Ceps). — În ultimul timp s'au liniștit într-o oarecare măsură valurile produse de noile descoperiri senzaționale cari n'au făcut decât să mărească scandalul falsificării de bancnote. S'a putut constata că secretarul episcopului militar Zadravecz a știut despre toate mașinările de falsificare în care au luat și el parte în mod activ. Secretarul episcopului Zadravecz călugărul Bonis, era inițiat în toate direcțiile în cari au lucrat falsificatorii. Tot lui Bonis, Zadravecz a încredințat și administrarea bunurilor sale. În ultimul timp au intervenit între aceșii doi mari neînțelegeri. Raporturile s'au îndăprit într-o așa măsură încât franciscanul Zadravecz a îndepărtat pe confratele său Bonis dela funcțiunea sa. În acest lucru nu s'a văzut însă nimic deosebit. Acum câteva zile a apărut în câteva ziare un anunț din partea avocatului episcopului prin care se declară că Bonis a părăsit pe episcopul Zadravecz fără să însinteze o dare de seamă asupra activității sale de administrator și că în urma anchetei s'a găsit multe neregule. După publicarea acestui anunț au apărut alte știri în cari se arată că episcopul Zadravecz a avut în câteva Bănci conturi deschise sub diferite nume, între altele și sub numele călugărului franciscan Bonis. Aci a intervenit iar avocatul episcopului, cerând instituțiilor bancare ca să anucieze contul lui Bonis din motiv că acesta este legat cu jurământul franciscanilor și fiind călugăr franciscan nu poate avea nici o avere. Întreaga avere sosește ca proprietatea lui Bonis aparține episcopului Zadravecz.

În urma intervențiilor avocatului, care fapt a alarmat întreaga opinie publică, s'a putut constata că episcopul militar Zadravecz este proprietarul unei imense averi și aci s'a pus chestiunea de unde provine această avere. Se știe că Zadravecz este un membru al ordinului franciscan, fiind legat cu jurământul că nu dispune de nici o avere. Cei cari dețin de ordinul franciscan nu puteau dispune de avere și afară de aceasta episcopul Zadravecz nu se află în funcțiune decât câțiva ani așa că este exclus ca el să și fi putut strînge o așa mare avere dintr'un venit nu prea însemnat. Chestiunea de unde provin averile lui Zadravecz este deci deschisă.

Căzul este complicat și prin faptul că Bonis prezintă un mare pericol pentru țara, deoarece cunoaște întreaga a falsificării, fiind în posesiune a multor documente compromițătoare. Într-un imediat în legătură cu cercușii timișilor unguri, furnizându-le și documente cari au servit mai tîrziu la descoperiri și în baza cărora Mag. Pallavicini a făcut cunoscuta acuzare ministrului de interne și contra președintelui maghiar.

Acțiunea călugărului Bonis prezintă mare importanță pentru lămurirea chestiunii din afacerea falsificării și da chiar procesului o direcție cu totul nouă. Se dă ca sigur că episcopul Zadravecz deschis acțiunea contra lui Bonis cu un a-l compromite și de a-l face politică imposibilă. Că prin acțiunea întreprinsă contra lui Bonis episcopul dăunat singur, aceasta formează un apart. În orice caz este clar că Zadravecz declară proprietar și aceasta nu mică avri. A doua chestiune de urmărită avere, este foarte serioasă și trebuie să se ocupe instituțiile de justiție.

Budapesta. (Ceps). — Este bine cunoscut nume a jucat profesorul Meszaros afacerea falsificării maghiare și ca distins el la fabricarea coroanelor de aur a câte 500. Este deasemenea cunoscut și faptul că e fugit în Turcia unde când toate mijloacele pentru a se apăra redus la cetățenie turcească care la s'acordată. Acest fapt a adus o ușurare instituțiilor maghiare, cari au arătat instituțiilor poliției franceze că contra lor polițienesci și juridice din Turcia nu poate face nimic. Instituțiile de justiție Ungaria au făcut cunoscut că au făcut demers pe lângă autoritățile turcești ca Meszaros să fie cercetat, fără însă să primească vre-un răspuns. Funcțiunile cezi nu s'au arătat însă dispuși să nu mai deaparte, însărcinând pe dl Doucet face cercetările la Constantinopole unde li luată măsuri de cercetare în coton Meszaros. Se crede că demersul poliției ceze la Constantinopole va aduce rezultate. În acest timp autoritățile maghiare au înștiințat pe Meszaros asupra întințării funcționarilor poliției franceze, astfel că poate aștepta că urmărirea va dispărea din Constantinopole. Aceste toate arată că autoritățile maghiare fac tot ce le stă în tință pentru a sabota cercetările și că meru noui piedici în loc să le înlăture.

Căzul este complicat și prin faptul că Bonis prezintă un mare pericol pentru țara, deoarece cunoaște întreaga a falsificării, fiind în posesiune a multor documente compromițătoare. Într-un imediat în legătură cu cercușii timișilor unguri, furnizându-le și documente cari au servit mai tîrziu la descoperiri și în baza cărora Mag. Pallavicini a făcut cunoscuta acuzare ministrului de interne și contra președintelui maghiar.

Acțiunea călugărului Bonis prezintă mare importanță pentru lămurirea chestiunii din afacerea falsificării și da chiar procesului o direcție cu totul nouă. Se dă ca sigur că episcopul Zadravecz deschis acțiunea contra lui Bonis cu un a-l compromite și de a-l face politică imposibilă. Că prin acțiunea întreprinsă contra lui Bonis episcopul dăunat singur, aceasta formează un apart. În orice caz este clar că Zadravecz declară proprietar și aceasta nu mică avri. A doua chestiune de urmărită avere, este foarte serioasă și trebuie să se ocupe instituțiile de justiție.

Budapesta. (Ceps). — Este bine cunoscut nume a jucat profesorul Meszaros afacerea falsificării maghiare și ca distins el la fabricarea coroanelor de aur a câte 500. Este deasemenea cunoscut și faptul că e fugit în Turcia unde când toate mijloacele pentru a se apăra redus la cetățenie turcească care la s'acordată. Acest fapt a adus o ușurare instituțiilor maghiare, cari au arătat instituțiilor poliției franceze că contra lor polițienesci și juridice din Turcia nu poate face nimic. Instituțiile de justiție Ungaria au făcut cunoscut că au făcut demers pe lângă autoritățile turcești ca Meszaros să fie cercetat, fără însă să primească vre-un răspuns. Funcțiunile cezi nu s'au arătat însă dispuși să nu mai deaparte, însărcinând pe dl Doucet face cercetările la Constantinopole unde li luată măsuri de cercetare în coton Meszaros. Se crede că demersul poliției ceze la Constantinopole va aduce rezultate. În acest timp autoritățile maghiare au înștiințat pe Meszaros asupra întințării funcționarilor poliției franceze, astfel că poate aștepta că urmărirea va dispărea din Constantinopole. Aceste toate arată că autoritățile maghiare fac tot ce le stă în tință pentru a sabota cercetările și că meru noui piedici în loc să le înlăture.

Tratatule de pace cu rîșta

Roma. — Delegații franco-italieni informat pe rîșta că dacă condițiile nu vor primi acceptarea condițiilor prise la prima notificare din 11 Aprilie, dacă toți prizonierii deținuți în Rîșta fi restituiți, cele două guverne își vor libertatea de acțiune.

ARTISTICE-CULTURALE

Duminecă 9 Mai, orele 11 dimineața se va deschide, în Palatul Cultural Arad, a cincea expoziție de pictură de vase pictate cu motive românești a Letiției Al. Stamatiu. Expoziția poziția rămâne deschisă până la 10 Mai, în fiecare zi între orele 10 dimineața și 4-8 seara.

(Sfârșitul va urma).
 N. I. Horescu

